

LIBERTATEA

Abonamentul la „Libertatea”: 50 Lei pe an.

Pentru țara noastră, prețul foilor e scăzut la numai 32 Lei pe an, 16 Lei pe 6 luni, 8 Lei pe 3 luni. „Foata Interesantă” și „Plugărușul Luminat” li-se dau gratuit. — În Iugoslavia 40 Dinari.

FOAIE PENTRU POPOR

Apare în fiecare Joi

Director: Fr. IOAN MOȚA

Pentru Americani: „Libertatea”, „Foata Inter.” și „Plugărușul Luminat”, pe un an 2 dollari. Banii se trimit la dl Iohin I. Savu, I. Main Str. Warren, Ohio. Foli la Orăștie se dă de știre prin o carte postală.

In ajunul Incoronării.

— Alte amănunte —

În Alba-Iulia se lucrează în timpul de față cu mare zor la terminarea unei Sale de Banchet pentru Prânzul Sărbătoresc de după Incoronare. Ea sală nouă încăpătoare, în care vor avea loc cel puțin 400 de persoane, care vor încungiura în seara zi la marea masă pe Iobii noștri Rege și Regină. Lucrează la ea zidarii și lemnarii și tâmplarii, zi și noapte. Pentru ca să se usuce, să nu fie verde și să nu dea mirosul greu pe care-l dă tencuiala verde (vâcșășul verde), pereții se tencuiesc cu gips, care se usucă în o zi. În loc de zugrăveală, ei vor fi tapetați și apoi împodopiți cu covoare, oglinzi și tablouri (icoane) prea frumoase, iar de sus din plafon vor atârna Candelebre strălucitoare, cu sute de lumini electrice.

Încolo totuși e gata: La Biserica s'a pus zilele astea Iconostasul, se așează stranele, se scot resturile de schele și se curăță.

— Dela gară duce un dum scurt de adreptul în Cetate, fără a mai trece prin oraș.

Totuși Convoul Incoronării va intra în oraș și își va face intrarea pe Poarta Principală (cea de frunte) și numai la plecarea din cetate, automobilele vor folosi drumul acela scurt ce duce de adreptul la gară.

Conchermarea Parlamentului.

Sfaturile Ministrilor s hotărât că Parlamentul (Adunarea Deputaților și Senatorilor) să fie conchermat la București, pe ziua de 12 Octombrie, cu 3 zile înainte de Incoronare, pentru a lua hotărârile ce se mai cer față de marea zi, și a trimite salutarea sărbătorească a Statului Țării către Domnitorul Țării care pune pe capul său Coroana de Rege a Țării Mărite a taturor Românilor.

Cum se face Incoronarea.

Unul din cettorii n'or fi știind cum se face încași Incoronarea, și ar fi dornici a ști. Pentru aceea arătăm noi aci, cum se face acest lucru rar.

În Biserica Incoronării, Metropolitul-Primat, încunjurat de ceta-

lalți 4 Metropoliști ortodocși ai țării și de toți Arhiepiscopii, stajesc o Doxologie sărbătorească (Te Deum) adevărată rugăciuni de chemare a Duhului Sfânt peste faptul ce se va implini în curând: punerea Coroanei pe capul Regelui și Reginei. Se cetesc rugăciuni speciale (anume făcute), ecterii anume întocmite (pe care le vom scita și noi cettorii noștri în ajunul zilei de incoronare), și apoi Metropolitul-Primat, luând în mână Coroana Regelui, o dă în mâinile Președintelui Senatului, și luând apoi Coroana Reginei, o dă în mâinile Președintelui Adunării Deputaților.

Apoi cetind asupra lor Rugăciunea de Binecuvântare, — Președintele Senatului pune Coroana pe capul Regelui și Președintele Deputaților coroana pe capul Reginei.

Înțelesul acestei forme e următorul:

Pe Rege și Regină îi încoronează Naștunea (tot neamul, tot poporul, toți cetățenii). Și cum cetățenii sînt închipuiți a fi de față și a-și duce în îndeplinire puterea și drepturile lor, prin deputații și Senatorii țării, aceștia ar fi să încoroneze în numele obștei cetățenilor. Iar cei peste 500 de deputați și senatori, o fac aceasta prin Președinții lor. De aceea: Biserica ia întâi în mâinile sale Coroanele și le sfințește și le binecuvântă, apoi împuternicește „Naștunea” le așează pe fruntea celor aleși și îndreptășiți de ea, a purta acele Coroane.

Cari Curși Domnitoare trimit solii lor.

Pân'acum au sosit înștișere la București dela următoarele Curși Domnitoare și guverne, că își vor trimite solii lor sărbătorești la Incoronare:

Regele Angliei va trimite pe unul din cei doi fii ai săi; — Regele Italiei trimite pe Ducele de Genua, fiindcă Principele de Coroană care era să vină el, e bolnav; Republica franceză va trimite pe Generalul Franchet d'Esperey, fost Comandant al armatelor franceze în Răsărit în războiul trecut; — Din Iugoslavia, va veni Regele Alexandru însuși cu Regina Maria; — Din Grecia Principele de Coroană George cu Princesa Elisabeta. — Celălalte Curși și guverne n'au vestit încă pe cine vor trimite.

Vom aduce încă interesante amănunte în jurul marelui praznic al Incoronării.

Pentru „Paul Chinezul”

În gara Șibot (aproape de Orăștie), stă bătută de vremuri statuă eroului străbun „Paul Chinezul” feciorul de morar român din o frumoasă comună din Bănat. Paul Chinezul trăește mai mult în aducerea aminte a celor ce au învățat puțină istorie, iar poporul din „Câmpul Pânii” vorbește despre el ca despre un om puternic, care a jucat cu 3 turci, doi subsuori și unu'n dirți, la ospățul de bucurie de după lupta dela 13 Octombrie 1479 pe acest Câmp. Povestea din bătrâni spune despre acest uriaș, că și pe înțeleptul rege Matei Corvinul l'a slugărit odată, la un prânz, ducându-i pe o piatră de moară un păhar cu apă Prin dibăcia de a lupta în acele vremuri și prin înțelepciunea sa, el ajunge comandant sau „Ban” al Bănătului Timișan, având a apăra partea de jos a țării în potruva Turcilor. Turcii năvălind la acel an pe neașteptate în Ardeal, Principele Ardealului, Băhory, se apără cu oastea sa de Săcul și Sași, — dar e strâmtorat rău de Turci aici pe marginea Morășului și gata-gata să cadă răpus de tot. Sașii începuse a striga: „Săriți în Murăș!” decât să cadă vii în mâinile Turcilor biruitorii. În clipa cea mai primejdioasă, se ivi dinspre Bănat uriașul Paul Chinezul în fruntea unei oștiri viteze de Români și, cu o lsteașă prindere a stării de luptă, lovește în flanc (în coaste) trupele turcești așezate pe „Câmpul pânii” nimicind întreaga armată turcească. Atunci s'a dat ospățul cel cu Turcii în dirși și subsuori.

Deregătorille ungurești de pe vremuri, au ridicat în gara Șibot un monument pentru pomenirea bătăliei dela 1479 și a vitejiei lui „Paul Chinezul”, din care unguirii făcuseră un erou național al lor. Cum însă soarta acelei bătălii a fost hotărâtă prin vitejia trupelor bănățene stând mai ales din Români în frunte cu acest „Cnez”, acest monument trebuie azi făcut ca să grăiască adevărul istoric, schimonosind o vreme de unguiri.

Lumea călătoare, toși căși cunoșc coborârea viteazului, a cărui chip în zale e pus pe acest monument, au cerut și cer înlăturarea tablei ungurești de azi și înlocuirea ei cu tablă cu scrisoare românească, care să restabilească adevărul istoric.

Pentru ca „cuvântul trup să se facă” s'a intervenit la „Comisiunea pentru păstrarea monumentelor istorice” din Cluj, care a promis sprijinul ei și lucrează în calea aceasta. Dar nu putem lăsa toate în sarcina statului, mai ales azi nu! Trebuie să venim și noi, cei din partea locului, în ajutor. Petrecerea, pe care tinerimea din Șibot o aranjează Duminică în 1 Octombrie, cred că va fi numai un început pentru strângerea mijloacelor bănești, ca să putem renou și primeni Monumentului lui „Paul Chinezul” de pe Câmpul Pânii.

Ne întorcem drept aceea cu rugare către toși oamenii de bine, și în deosebi către cărturarii noștri din „Câmpul pânii”, să ne dea binevoitorul lor sprijin, și moral și material, îndemnând și pe cei din apropierea lor, să fac parte la mișcarea noastră.

Șibot în 25 Sept. 1922.

Dumitru Secărea, paroh.

Pentru cei-ce vreau să plece la America.

Repetăm ce am mai spus în această gazetă:

Nu e bine azi de muncitori în America! America e țară cu potop de fabrici. Lucrurile gătite de fabrici, le cumpăram noi, țările sărace de fabrici. Fîind banul lor prea scump, noi nu mai putem cumpăra. Așa în magazinele fabricelor, mărfurile s'au îngămădit și nu prea este cine să le cumpere. De aceea și fabricile lor lucrează azi pe jumătate mai puțin, și așa au lucrători pe jumătate atâta ca înainte de război.

Lucrătorii au avut, acolo zile de aur în vremea războiului, când noi Europeanii ziceam: Faceți-ne și ne dați arme, gloanțe, tunuri, haine, că vă dăm cât cereți pe ele, ca să avem cu ce ne omori unli pe alții. Și ei dădeau la lucrători mult, de pe pielea noastră, ca să lucreze mult. Atunci au făcut lucrătorii bani. Că aveau 5-6-9 dollari pe zi.

Azi acele „zile fericite” au spus. Azi se îmbie lucrătorii pe plăți de nimic, cu 1 dollar 50 cenți pe zi, cât abia-i ajunge pentru trai (că acum și acolo traiul s'a mai scumpit).

De aceea, cei-ce viseză că mergând la America, îndată își umplu șerparele de dollari și vin acasă „bogați”, — viseză, dar nu cunosc viața de azi din America.

Ar trebui să fim dușmani poporului nostru, ca să-l sfătuiim să meargă acum la America.

Azi omul muncitor, e de două ori mai fericit în România, decât în

Primesc pregătirea de:

Plapome și Madrafe!

Orăștie, Str. Posta Veche 9.

(597) 1—3.

Publicație de licitație.

Spre cunoștința generală se publică, că în 6 Octomvrie 1922 orele 11 a. m. se va ține licitațiune publică cu ofertă închisă pentru darea în întreprindere a următoarelor lucrări dela Geogiul-de-jos:

1. Reînființarea instalațiilor telefonice între uzina Sanatorului și casa de pompe, etc.

2. Continuarea zidirii primei părți a canalului de scurgere din partea de vest a Sanatorului.

3. Continuarea zidului părții a doua a canalului de scurgere din partea de vest a Sanatorului.

4. Complectarea zidului de piatră ce oprește alunecarea dealului din partea de vest a Sanatorului.

5. Tencuirea canalului de scurgere din partea de vest a Sanatorului.

6. Lucrările subterane pentru captivarea apei din împrejurimea Sanatorului.

Ofertele se pot înainta până la 6 Octomvrie orele 11 a. m. la Direcțiunea Sanatorului din Geogiul-de-jos, unde ele se vor deschide.

La deschidere vor lua parte și vor semna procesul verbal de licitație; ofertanții sau reprezentanții lor. Ofertele înaintate târziu și cele telegrafice, precum și supraofertele, nu se vor lua în considerare.

Înainte de deschiderea ofertelor concurenții trebuie să probeze, că le este recunoscut dreptul de a executa lucrări pe cont propriu.

Fiecare ofertant va depune 4% ca garanție provizorie în bani sau efecte de stat din suma totală a ofertei sale. Această garanție va întregi o adjucațiune înainte de încheierea contractului, la 6%.

Pentru toată licitația și pentru executarea lucrărilor, sunt în vigoare art. 72.—85 din legea contabilității, condițiile generale pentru lucrările publice și caetul de sarcini pentru executarea clădirilor.

Ofertanții rămân în obligațiune 2 luni de zile dela ziua licitațiunii.

Planurile, devizele originale, caetul de sarcini și condițiile generale, se pot vedea la Direcțiunea Sanatorului de Geogiul-de-jos, în orele de lucru și tot acolo se pot primi lămuriri mai detaliate. — (595) 1—2

Cluj, la 20/IX—1922.

Inspector General, Dr. Gane m. p.
Șeful Diviziei Techn, Ing. Ivașcu m. p.

Caut un ajutor la lucrul dărilor cu bună instrucțiune, pe 3 luni, pe lângă doleștiune 20 lei pe zi și mâncare.

La opțiune dănsul poate conta pe angajament stabil.

Uricani, p. Lupeni, jud. Hunedoara

Francisc Deac,
notar cercual.

(594) 1—1

AVIZ. Am onoare să aduce la cunoștința onoratului public, că mi am strămutat atelierul de

Croitorie de domni și dame

în str. Morii Nr. 18 în casa proprie. Primesc comande în ambele brașe, corăspunzând schimbărilor modei.

Haine de dame, costume englezești și perdesiuri franceze, etc. se pregătesc în execuțiune de rangul prim.

Rog cu simă sprijinul on. public:

Benkő Lajos

Croitor de domni și dame,
(596) 1—3 Orăștie.

Casă de vânzare. În Orăștie, Str. Dealului, este de vânzare casa de sub Nr. 25, constătoare din 3 odăi, culină, verandă, pivniță, tot în curte este grădina de flori, sură, grăd podii și toate de ale gospodăriei. Casa e încunjerată de vișă de vie. Apoi grădina mare pentru zarzavaturi și poște cu tot felul de altoi. Tot acolo se află și mobilă de vânzare. Informații în strada Dealului No. 21. (599) 1—1.

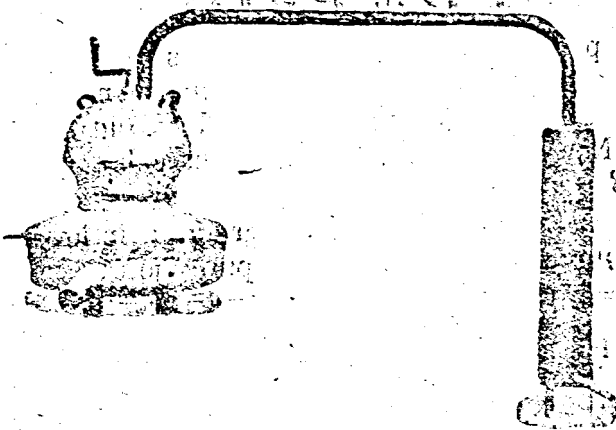
O căldare de fierit rachiu de 152 litre, în stare foarte bună, cumpărată numai de 1 an, cu tot ce se ține de ea, — e de vânzare la subscrisul. O dau și numai în folosință.

— Tot la subscrisul e de vânzare și o mașină de treerat, cu motor de benzină de 6—8 P. H., în stare foarte bună. Batoza de 700 cm. (586) 2—2 Petru Nistor comerciant Valdel (p. Orăștie).

Huț și Scărmănator de lână. La subscrisul se află de vânzare un huț și un „lup” scărmănator de lână, cum și 70 metri pânză dintată pentru mașina de pieptănat lână, în starea cea mai bună. Prețul „lupului” 6000 Lei, a daracului (a huțului) 3000 Lei. Tot aci o moară de tot nouă, de 36 toli, prețul 18.000 Lei. Adam Neag: (583) 2—2 Hârjăgani (p. Băița, jud. Hunedoarei).

Moară de vânzare. Moară cu 1 piatră, mânăta cu motor de benzină de 8 H P., nouă, în starea cea mai bună, — e de vânzare la subscrisul: (585) 2—3 Toma Balaciu. Almașul-mare, p. Zlatna.

Învățacel în atelierul de croitorie al subscrisului se primește un învățacel din casă bună, să știe scrie și cel. Albert Glatz măiestru croitor Orăștie Str. George Barișiu. (588) 2—3



Căldări de fieri rachiu de 70—200 Litri, sunt gata la:

Frații Stano,

fabricanți de Căldări în Orăștie și în Deva.

(576) 4—

Anunț!

Vând cu vagoanele și în detalii din depozitele Orăștie și firezul Șibot (Alkenyér) următoarele:

Lemn cioplit de brad de construcție, lațuri, scânduri, fostăne în toate măsurile, mărgini, rigle, căpriori rotunzi. Din toate mai am peste una sută vagoane.

Tigla mare fâlțuită și mică calitatea primă patent de Bohn, Jugoslavia, de Cărpiniș și Lugoș. Mai am peste 60 vagoane și pot lîferă momentan la oricare gară.

Timent proaspăt de Turda.

Petrii de moară pentru mori cu apă și cu foc.

La Șibot de acum înainte numai Joia să vinde la firez.

— Vând **viia din Covășint**, podgoria Aradului, 7 jugăre cadastrale, vilă cu etaj, 7 chilii, mobilate, buți 400 hectolitre, 3 preșuri, 2 pivnițe, etc. cu rod cu tot, cu 500.000 Lei.

Peste 100 hectolitre vin propriu din 1918 și 1922 cu 6, 10 și 20 Lei litrul, apoi rachiu de drojde și comină.

(590) 2—3

Teodor Vulpe,

Orăștie (jud. Hunedoara).

Telephon 30

Aviz!

BANCA CENTRALĂ FILIALA-SIBIIU

S'A MUTAT

CU BIROURILE SALE ÎN

SIBIIU, PIAȚA REGELE FERDINAND 14

unde s'a aranjat modern și corăspunzător situației sale. Nici în Str. Cisnădiei Nr. 7. II. și nici în Strada Turnului Nr. 33 nu mai are birouri și cassă.

EXCLUSIV ÎN

PIAȚA REGELE FERDINAND Nr. 14

se primesc de acum înainte

DEPUNERI PE LIBEL

cu 5½% și 6% netto.

DAREA DUPĂ INTERESE O PLĂTEȘTE INSTITUTUL.

SCHIMB DE DOLLARI

și alte valute

(589) 2—10

totdeauna cu cele mai culante cursuri.

Turnătorie de metale.

Subsemnatul prepar metale și le torn în tot felul de forme și calități, ca: metale pentru piese de mașini; metale pentru piese tun; metal „Tombac”; aramă galbenă; metal „Storro” de făurit; metal „Britania”, etc. etc.

Calitate superioară, execuție repede și prețuri favorabile.

Klein Oscar

Turnătorie de metale
Cugir (jud. Hunedoara).

Posta și tren în localitate.
(593) 1—2